

דבר העורך

הבה נתבונן מעט בהפטרה של פרשתינו, בספר יחזקאל פרקים כח-כט:

כאשר הבטיח הקדוש ברוך הוא לאברהם אבינו לתת את ארץ ישראל לזרעו, הבטיח לו את ארצן של עשר אומות [קני, קנזי, קדמוני, חתי, פריזי, רפאים, אמרי, כנעני, יבסי, גרגשי (בראשית טו-כא)], אולם, משהגיעו בני ישראל לארץ, קיבלו רק מִשְׁלַל שבע אומות בלבד, ואילו חלקי הארץ של שאר האומות, יקבלו בני ישראל רק לעתיד לבוא, בעת הגאולה השלימה. אמנם אצל יעקב אבינו לא הזכיר הקדוש ברוך הוא עשר אומות, אלא אמר "הארץ אשר אתה שוכב עליה" – כלומר, של שבע אומות.

לפיכך, כאשר הנביא יחזקאל מדבר כאן על הגאולה של בית שני, בעת שהוזכרה לישראל הארץ של שבע האומות, אמר: **אשר נתתי ליעקב** – רק "אשר נתתי ליעקב" ולא "אשר נתתי לאברהם", כי במידה שניתנה הארץ לאברהם, יקבלו אותה בני ישראל רק בבוא הגאולה השלימה.

בכל יום אנו אומרים בתפילת העמידה: "מצמיח קרן ישועה" – כלומר, שביאת הישועה היא בדיוק כמו הצמח [כפי שאומר הרב], כמו שצמח מתחיל לנבט ולצמוח רק כאשר הזרעים מתחילים להרקב באדמה, עד שנראה שאין להם עוד תקוה, כך גם ישועת ישראל, בכלליות ופרטיות, באה בשעה שהם נתונים בשפל המדרגה, ונראה שאבדה מהם כל תקוה של קיום, חס ושלום.

ה' יעזרנו שנוכה לצמיחת קרן הישועה במהרה בימינו, אמן.

זמני כניסת ויציאת השבת

לריבנו	יציאת ש"ק	כניסת ש"ק
תם	17: 37	16: 22
18: 15	17: 38	16: 37
18: 11	17: 36	16: 26
18: 08	17: 40	16: 38
18: 13		

כתובת המערכת: אבני החושן 31 מודיעין
מיקוד: 71700 טל': 050-3022212
דוא"ל: tiferet_tzadik@walla.com

ניתן לקבל הגליון מידי שבעה גס בדוא"ל

נא לשמור על קדושת הגליון, הגליון טעון גניזה!
נא לא לקרוא בזמן התפילה!

דבר ראש הישיבה

על פרשת השבוע

על ה' – אין קושיות

בפרשתינו מוזכר, שהקדוש ברוך הוא אומר למשה רבינו ע"ה, שהוא נגלה לאבות הקדושים רק בא-ל-ש-די, ושמי ה' לא נודעת להם, ועם כל זה שלא ידעו את ה', שהוא שם הרחמים, בכל זאת לא הרהרו אחר מידותיו. אבל אתה משה, נגלית אליך בשם ה', וכשהלכת לפרעה וביקשת ממנו שיוציא את בני ישראל ממצרים, ואמר: "תכבד העבודה על האנשים", מרוב אהבתך את בני ישראל, ושלא רצית שיצטערו בקושי השעבוד, אמרת לי: "ומאז באתי אל פרעה לדבר בשמך, הרע לעם הזה, והצל לא הצלת את עמך" – משה התלונן בפני ה' יתברך על קושי השעבוד, ועל זה שלא נראת הגאולה בפועל. וענה לו הקדוש ברוך הוא: "עתה תראה", אבל מלחמת ל"א מלכים' שתהיה בארץ ישראל לא תזכה לראות! ולמה משה הפסיד? **כי על ה' יתברך אין קושיות!**

אפילו אם רואים שמגיע זמן קשה, ובמקום שתחיל הגאולה- הגלות מתגברת, אין לבוא בטענות ולהתלונן חלילה, כי הכל לטובה! כמו גרעין שנותנים אותו באדמה שיצמח, ולפני שצומח הוא נרקב, אבל הרקבון הוא תחילת הצמיחה, כן בגאולה, הרקבון וקושי הגלות, הם תחילת הצמיחה. לכן, מי שבא בטענות להקדוש ברוך הוא- רק מפסיד. אנהנו מתפללים ל-ה' יתברך – "הראנו ה' חסדך", שנראה את החסד של ה' יתברך, כשהוא בגלוי, ונראה לעין, אבל גם חסד שהוא רק בפנימיות ולא בחיצוניות, כמו בקושי השעבוד שלפני הגאולה, צריכים להאמין שזהו אכן חסד, רק שאינו ניכר ונגלה לעין, ואם כן מה יש להתלונן על חסד שהוא ראשית הגאולה?! וזהו מה שמביא מוהר"ן ז"ל, שאמונ"ה ראשי תיבות נפתחו השמים ונראה מראות אלקים. על ידי אמונה בשלימות, אפשר לראות את קושי השעבוד והגלות שזה חסד, דהיינו לראות את הפנימיות שהכל לטובה.

גם בחיים הפרטיים של כל יהודי, קושי השעבוד, הרוחני, שהוא התגברות היצר הרע והתאוות, הם סימן לגאולה, ולפני הגאולה – יש קושי השעבוד. רק העבודה בזמן הגלות, ובפרט כשהיא מתגברת לפני סיומה, זה לצעוק ולצעוק, וכמו שאמר רבינו ז"ל: כשכבר רע, צועקים, צועקים וצועקים, ועל ידי זה יוצאים מהגלות, מצרה לרומה.

ה' יזכנו לזה בקרוב ממש, לצאת מאפילה לאורה, בכלליות ובפרטיות, אמן ואמן.

תאריכי פטירת הצדיקים

שבט

- א'- ר' משה שיק (מהר"ם שיק)
- ב'- ר' משולם זושא מנאפולי, ר' שמחה בונים, ר' יוסף משאש
- ג'- ר' ישראל אביחצירא (הבבא סאלי), ר' ישראל מטטאניב
- ד'- ר' יהודה אריה לייב מגור, ר' חיים דוד חזן (הראש"ל)
- ה'- ר' דוד חיים (נכד הבן איש חי), ר' יצחק משה פרירה

דברי הרב אליהו גודלבסקי שליט"א

מהעניין הנאמר בליקוטי מוהר"ן סימן ע"ב, שיש כמה בחינות ביצר הרע, ומריבוי הכחות והבחינות שיש ביצר הרע משם נמשך כל זה, מה שבכל פעם מתגבר מחדש. ואפילו לאחר מתן תורה שכבר פסקה זוהמתן, והיה להם חירות ממלאך המוות וכו', וזכו לקדושה נפלאה ונוראה, אף על פי כן התגרה בהם אחר כך עד שהחטיא את קצתם בחטא העגל. והדבר פלא מאד: מאין נמשך זאת שאחרי שפסקה זוהמתן וזכו לנבואת פנים בפנים יפלו אחר כך כל כך? כל זה נמשך מהעניין הנ"ל - שיש כמה בחינות ביצר הרע, ואפילו צדיקים גדולים ונוראים יש להם יצר הרע, שהוא מלאך הקדוש וכו' וכו'. ומשם נמשך כל הנסיונות המבארים בתורה שניסו אבותינו את הקדוש ברוך הוא, כי אף על פי שיצר הרע של הצדיקים הוא בחינת מלאך הקדוש ממש, והוא רק בחינת דינים עליונים שלא זכו עדיין להמתיקם וכו', אף על פי כן גם הצדיקים שאינם זוכים להמתיק אלו הדינים ולשבר זה היצר הרע שהוא מלאך הקדוש, יכול אחר כך להתגרה בהם כל כך עד שיפיל אותם מאד, חס ושלום, ויטעה אותם מ'ה' יתברך, ויטעה אותם מאד כמו שטעו אז ב'עגל', לולי משה שעמד בפרץ והוציאם מזה וכפר בעדם. וכן עברו כהנה וכהנה על כמה גדולים שהיו גדולים במעלה ואחר כך נפלו מאד רחמנא לצלן, וכל זה נמשך מהבחינה הנ"ל.

כל מה שעבר על ישראל ביציאת מצרים וקבלת התורה ואחר כך, וכל המלחמות לכיבוש ארץ ישראל וכל מה שעבר עלינו אחר כך, הכל כאשר לכל עובר על כל אדם שרוצה לזכות לחיי עולם, שבהכרח שיעברו עליו כמה מיני מלחמות, בלי שיעור. ובכל עת שרוצה להתעורר ולהתחזק בעבודת ה' - מתגברים בכל פעם יותר, ובפרט בהתחלה. כמו שהיה ביציאת מצרים, שתכף כשבא משה אל פרעה להוציא את ישראל התגרה בהם ביותר, ואמר: תכבד העבודה וכו', כי הסטרא אחרא כשרואה שבא צדיק אמיתי בחינת משה, ורוצה לצאת איש הישראלי מגלות נפשו, הוא מתגרה ומתגבר עליו יותר ויותר, ומכביד עליו את העולם הזה והתאוות והפרנסה, עד שקשה עליו לזוז ממקומו לשוב ל-ה', אבל דרך ישראל, עם קדוש, שהם תופסים אמנות אבותיהם בידיהם ובכל פעם הם צועקים אל ה', ועל ידי זה הם מכניעים בכל פעם "פרעה וחילותיו" שהם הסטרא אחרא וכתותיהם, אבל אף על פי שמכניעים אותם, הם חוזרים, ומתגברים, בכל פעם, וכן פעם אחר פעם כמה פעמים. כמו פרעה, שבכל עת שבא עליו איזו מכה הוא נכנע קצת, אבל אחר כך חזר והתגבר, כמו שכתוב: ויחזק לב פרעה ויכבד את לבו וכו', ואפילו אחר שהביא ה' יתברך עליו כל העשר מכות והכריחו להוציא את ישראל ממצרים, חזר וקיבץ כל חילותיו ורדף אחריהם.

על כן אמרו רבותינו ז"ל: "ואל תאמין בעצמך עד יום מותך", לכן צריכים תמיד לצעוק אל ה' יתברך, ולסלק ולהשליך ממנו כל החכמות שמהם כל הבלבולים, וללכת באמת ובתמימות, ואז לעולם לא נימוט. **כי צעקה, תפילות, תחינות ובקשות מועילים תמיד, יהיה איך שיהיה!**

וכמו כן ממש עובר על כל אדם בכל זמן, וכל אחד יכול להבין בעצמו כל זה לפי בחינתו וערכו, איך שעוברים עליו כמה עליות וירידות כמה וכמה פעמים, שכל זה נמשך מהבחינה הנ"ל - בחינת גלות מצרים, כי עיקר הגלות הוא גלות הנפש, וכל הגלויות מכונים בשם קצרים, וכל זה נמשך

פניני הזהר לשבת קודש

יום שבת קודש - שמחה לכולם, וכולם שמורים למעלה ולמטה, והעם הקדוש מקדימים לבית הכנסת ומשבחים בשירים ותשבחות, וכולם שמחים למעלה ולמטה, והמלאכים בשמים אומרים "אשריכם עם קדוש שבארץ ש-ה' יתברך מתעטר בכם וכל הכחות למעלה שמחים בזכותכם". וכיון שנכנסו הציבור לבית הכנסת אסור לדבר אפילו לצורך בית הכנסת, אלא רק בתשבחות ותפילות ותורה, ומי שמדבר ועוסק בדברים אחרים ובפרט במילי דעלמא, זה ברנש שמחלל שבת, אין לו חלק בעם ישראל, ושני המלאכים הממונים על כך ביום השבת מניחים ידיהם על ראשו ואומרים: אוי לפלוני שאין לו חלק בהקדוש ברוך הוא. על כן צריך להשתדל מאד לעסוק בשבת קודש אך ורק בתפילות, שירות ותשבחות ולימוד התורה, כי יום שבת קודש הוא יום של הנשמה ולא של הגוף, ולכן אומרים 'נשמת כל ח' בשבת קודש, שבו מוזכר הנשמה והרוח בלבד, וכן השבח הנפלא 'אל אדון על כל המעשים', שיש בו כ"ב אותיות, והוא שבח גדול העולה על כל השבחים.

פרשת ויקהל (דף רט א)

עצות משובאות

שלום

צריך לבקש שלום - שיהיה שלום בין ישראל, ושיהיה שלום לכל אדם במידותיו, היינו שלא יהיה מחולק במידותיו ובמאורעותיו, שלא יהיה לו חילוק בין בטוב שבו ובין ברע שבו, תמיד ימצא בו את ה' יתברך. וכל זאת זוכים על ידי התורה, ועל ידי הצדיקים שהם נקראים **שלום**, שעל ידי זה יזכה לאהוב את ה' יתברך בין במאורעותיו הטובים ובין להפך. ולאהוב את חבריו, ויהיה שלום בין כל ישראל. (ליקוטי מוהר"ן לג)

~ ~

לזכות לשלום, הוא על ידי שילמד פוסקים, ועל ידי זה יוכל להתפלל בכוונה בכל לבבו. (סב ב)

~ ~

דרך ה' יתברך להביט על הטובות שעושים, ואף שנמצא בהן גם כן מה שאינו טוב, אינו מסתכל על זה, מכל שכן האדם שאסור לו להביט על חברו לרעה - למצוא בו דווקא מה שאינו טוב, ולחפש פגמים בעבודת חברו. רק אדרבא, מחוייב להביט רק על הטוב, ולחפש ולמצוא בו זכות וטוב תמיד, ועל ידי זה יהיה שלום עם כולם.

(חלק ב' יז)

מסירות נפש

ואמרו רבותינו, שבאותה שעה אמר הקדוש ברוך הוא ליחזקאל: לך והחיה מתים בבקעת דורא. כיון שהחיה אותם, באו העצמות של המתים וטפחו לנבוכדנצר על פניו. שאל נבוכדנצר: מה טיבן של עצמות אלו? אמרו לו: חברים של חנניה מישאל ועזריה מחיה מתים בבקעת דורא. פתח ואמר: "אתוהי כמה רברבין ותמהוהי כמה תקיפין מלכותיה מלכות עלם ושלטנה עם דר ודר". אמר ר' יצחק: יוצק סיד רותח לתוך פיו של אותו רשע, שאלמלא לא בא מלאך וסטרו על פיו, ביקש לגנות כל שירות ותשבחות שאמר דוד בספר תהלים (ילקוט שמעוני יחזקאל). וכשסיפרו לנבוכדנצר את הנס הגדול שחנניה מישאל ועזריה לא נשרפו בכבשן האש, הגיע למקום, והתפלא לראות שהם חיים וקיימים. ענה ואמר: רואה אני ארבעה אנשים שנמצאים בתוך האש, והרביעי דומה למלאך. וכשיצאו חנניה מישאל ועזריה מכבשן האש, באו כל אומות העולם וטפחו לישראל על פניהם ואמרו להם: יש לכם אֱלֹהִים כזה ואתם משתחווים לצלם? מיד פתחו ואמרו: "לך ה' הצדקה ולנו בושות הפנים".

ומה היה בסופו של הצלם? דניאל פנה אל נבוכדנצר שירשה לו לנשק את פיו של הצלם, מפני ש"מדבר דברים יפים". הסכים המלך, ועלה דניאל למעלה, וכשהגיע סמוך לפיו של הצלם, השביע את הציץ שהיה פלוע בפיו של הצלם, ואמר לו: בשר ודם אני, ושלוחו של הקדוש ברוך הוא אני, הזהר שלא יתחלל בכך שם שמים, וגזור אני עליך שתבוא אחרי. בא לנשקו, והוציא את הציץ מתוך פיו. לאחר שירד דניאל עם הציץ, התאספו כל בעלי הזמר והיו מזמרים לפני הצלם, ולא היה עושה כלום. באותה שעה הפילה הרוח את הצלם. וכיון שראו אומות העולם ניסים וגבורות שעשה הקדוש ברוך הוא עם חנניה וחרביו, לקחו את דמות ה'עבודה זרה' שלהם והיו שוברים אותם ועשו מהם פעמונים, ותלו אותם בצווארי כלביהם וחמוריהם, וקשקשו בהם ואמרו: בואו וראו למי היינו משתחווים...

ממדרש זה יש לנו ללמוד, שהמוסר נפשו לכבוד ה' יתברך, יִדַע נאמנה ש-ה' יתברך ישלם לו כגמולו הטוב, כפי שגמל לחנניה מישאל ועזריה. וכן רואים אנו בכל הדורות, שמי שמסר עצמו לכבוד ה' יתברך, בורא עולם שילם לו כשכרו. ורבינו הקדוש מגלה לנו, שמסירות נפש לא מתבטאת רק במיתת האדם, אלא גם בחיים חיותו – "ולהסתכל בכל דבר שעושה, שיהיה שם ה' יתברך, ולבלי להשגיח כלל על כבוד עצמו, רק אם יש בזה כבוד ה' יתברך יעשה, ואם לאו- לאו" (ליקו"מ תנינא יב). בכל צעד ובכל מעשה, עלינו לגלות את כבודו יתברך, שזהו בעצם תפקידנו בזה העולם, לגדל ולרומם את כבודו יתברך, בכל תנועה שלנו.

המעשה בחנניה מישאל ועזריה הובא במדרש כדלהלן: נבוכדנצר עשה צֶלֶם גדול מזהב, שהיה ששים אמה גובהו ושש אמות רוחבו, והניח מתחת לשונו של הצלם את הציץ עם שם המפורש שמצא אותו בבית קודש הקודשים, והצלם היה מכריז בקולו ואומר: "אנכי ה' אלוהיך". כשהיה נשמע קול הפולחן והזמרה, היו צריכים הנציגים של כל אומות העולם להשתחוות לצלם [יש אומרים שלושה נציגים מכל אומה, ויש אומרים עשרים ושלושה נציגים], ונבוכדנצר בחר מעם ישראל את חנניה, מישאל ועזריה, שהם יהיו הנציגים של ישראל להשתחוות לצלם. מה עשו? הלכו לדניאל ושאלו אותו אם להשתחוות לצלם או שישתמטו ויצילו את חייהם, והשיב להם דניאל: הנה הנביא יחזקאל לפניכם לכו אצלו. הלכו מיד אצל יחזקאל הנביא, ושאלו אותו אם להשתחוות לצלם או לא, והשיב להם יחזקאל: כבר מקובל מישעיה רבי שאמר: "חבי כמעט רגע עד יעבור זעם" [(ישעיה כו כ), כוונתו היתה שלא ילכו]. שאלו אותו: האם רצונך שכל האומות השתחוו לצלם ויחשבו שגם ישראל ישתחוו ואז יהיה חילול ה'?! לכן אנו מחליטים ללכת לשם ולקדש שם שמים ולא להשתחוות, כדי שיאמרו שכל האומות השתחוו ועם ישראל לא השתחוה, ויהיה קידוש ה' בעולם. אמר להם: המתינו עד שאשאל את ה' יתברך. אמר לפניו: רבונו של עולם! חנניה מישאל ועזריה מבקשים לתת נפשם על קדושת שמך, האם תצילם? והשיב לו הקדוש ברוך הוא שלא יצילם. באותה שעה בכה יחזקאל, וקיון וילל בעצמו ואמר: "אוי לשונאי ישראל אבדה שארית יהודה שלא נשתייר מיהודה אלא אלו בלבד", והיה בוכה והולך. כששבו אליו חנניה מישאל ועזריה ושאלו אותו מה ענה לו הקדוש ברוך הוא, השיב להם ש-ה' אמר שלא יצילם. אמרו לו: בין אם יציל ובין אם לא יציל, אנו מוסרים נפשנו על קדושת שמו. לאחר שיצאו שלושתם מיחזקאל, נגלה אליו הקדוש ברוך הוא ואמר לו שהוא אכן יציל אותם, אבל ביקש שלא יודיע להם זאת, כדי להגדיל שחרם כשיעמדו בנסיון. לאחר מכן, הלכו הם לנבוכדנצר ואמרו לו שגם אם ה' לא יציל אותם, לא ישתחוו לצלם (שיר השירים רבה, ז יג).

ודרך הצלתם מכבשן האש, מבואר במדרש, שכאשר הושלך אברהם אבינו לכבשן האש של נמרוד הרשע, אמרו [המלאכים] מיכאל וגבריאל לפני הקדוש ברוך הוא: אנו יורדים להציל אותו. אמר להם הקדוש ברוך הוא: אילו ירד [אברהם] לכבוד אחד מכם לכבשן האש, הייתם מצילים אותו, אבל הוא לכבודי ירד, ואני יורד להצילו, אבל לכם אתן שלושה מבניו להצילם [ואלו הן חנניה מישאל ועזריה]. וכשהושלכו חנניה מישאל ועזריה לכבשן האש, ירד גבריאל להצילם, וגזר על האש שתצא ותשרוף את אותם אנשים שהשליכו אותם לכבשן, והציל את חנניה מישאל ועזריה (שמות רבה, יח ה).

נרות של שבת מרבים שלום

מי שרוחף שלום על ידי זה יזכה לראות בנינים לבנין

על ידי בטחון בא שלום

בשנת תשנ"ח נפגעתי בתאונת עבודה, ומאז הפסקתי לעבוד, כתוצאה מאובדן כושר עבודה. המצב הכלכלי הלך והתדרדר. נאלצתי למכור את הבית ובמשך שמונה השנים הבאות גרנו בשכירות – אני ואשתי ושלושת ילדי. כל הנסיונות שלנו לקנות דירה עלו בתוהו, ואף בנק לא אישר לנו לקבל משכנתה. קצת לפני ראש השנה תשס"ו – אשתי שהיתה חדורה באמונת חכמים, פנתה אלי ושאלה אם אני מעוניין לנסוע לאומן, לציון של רבי נחמן ז"ע, להציל את המצב ולזכות לישועות בזכות הצדיק. השאלה הפתיעה אותי, כי ידענו אני ואשתי שהוצאות הנסיעה כבדות בעבורנו, לאחר היסוס והרבה מחשבה, הסכמתי. אשתי אירגנה את כל ענייני הנסיעה, וזיכתה אותי לעלות לציון הקדוש באומן. כשהגעתי לאומן בע"ה, בקשתי העיקרית מרבי נחמן היתה שיוכה אותי לקנות דירה טובה בקלות. ואכן, לאחר כתשעה חודשים זיכה אותי ה' שאישרו לי לקבל משכנתה וקניתי דירה טובה במקום טוב ובמחיר זול בזכות רבי נחמן הקדוש. החלטתי שגם שנה אחר כך, בראש השנה, על אף ההוצאות הרבות והלא צפויות של רכישת הדירה, להלחץ מעט ולנסוע לאומן שוב, כדי להודות לרבי נחמן ז"ע על כך שבזכותו ה' שמע את תפילתי וזכיתי בקניית הדירה.

ראיתי בחוש כיצד רבינו הקדוש עזר לי לקנות דירה יגאל סלמה

רבינו אמר: "מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד", איך עושים את זה?

כהקדמה לתשובה, נביא מה שמענו מאחד מאנשי שלומינו שליט"א – מביאים בשם החוזה מלובלין, שעצבות היא אינה עבירה, אבל היא מביאה לכל העבירות, ושמחה היא אינה מצוה, אבל היא מביאה לכל המצוות. אך רבינו ז"ל לא אמר כך, אלא להיות בשמחה – זו מצוה! ולהיות בעצבות זו העבירה הכי גדולה, כי אדם שהוא בעצבות, פירושו: לא מרגיש בטובות שהבורא יתברך עושה עמו, ורואה רק מה שחסר לו, ולכן כל הזמן מתלונן, ובעצם חסר לו את היסוד של כל היהדות שזה 'הכרת הטוב', אדם שמכיר טובה ל-ה' יתברך, לא יכול להיות אף פעם בעצבות.

ולגוף השאלה – איך עושים את זה: רבינו ז"ל [בתורה כד, ח"ב] מביא, שצריך להתגבר בכל כחו להיות אך שמח תמיד, כי טבע האדם להמשך לעצבות, ולמרה שחורה, מחמת פגעי הזמן. לכן צריך להכריח את עצמו בכח גדול להיות בשמחה תמיד ולשמח את עצמו בכל אשר יכול, ואפילו במילי דשטותא. זאת אומרת, שאפילו אם אין באפשרותו של האדם לשמח את עצמו בלימוד תורה וכדומה, שעל התורה נאמר: "פיקודי ה' ישרים משמחי לב" (תהלים יט). מעלת השמחה כל כך גדולה וחשובה, שאפילו על ידי בדיחה טובה, אפשר וצריך להיות שמח. אבל בשביל לומר בדיחות, רבינו ז"ל אמר שלושה תנאים (שיחות 'שרפי קודש'): **תנאי ראשון:** שלא יהיה, חס ושלום, ניבול פה בבדיחה. **תנאי שני:** שלא יכוון לכבוד עצמו, שישבחו אותו על זה שיודע להגיד בדיחות. **תנאי שלישי:** שלא יפגע אף יהודי, חס ושלום, מהבדיחה, כי יש כאלה שמספרים בדיחות על עדות וכדומה, ויש כאלה שנפגעים מזה חלילה, וזהו דבר שאסור, כי מצוה לא עושים אף פעם על חשבון השני. ואחרי שרבינו אמר את שלושת התנאים הללו, ענה ואמר: "עכשיו אתם יכולים לספר בדיחות".

עצה נוספת מובאת בשיחות הר"ן, שאפילו שלאדם קשה להיות בשמחה, מכל מקום יעשה את עצמו שמח, ויעשה תנועות של ריקוד ושמחה, ואף שבהתחלה זה יהיה רק בחיצוניות ולא בפנימיות, אבל לבסוף גם הפנימיות תתעורר ותמשך אחרי החיצוניות ויגיע לשמחה פנימית אמיתית, וכמו שכתוב בספר החינוך: אחרי הפעולות נמשכים הלבבות.

ה' יזכנו להיות בשמחה תמיד, ולהיות תמיד דבוקים ומקושרים ל-ה' יתברך, כמו שנאמר: עוז וחדוד במקומו. אמן.

שאלות למדור זה יש לשלוח לכתובת המערכת או לדוא"ל

- לשמיעת שיעורי ברסלב בשפות שונות 02-9950000
- גמ"ח קונטרסים ודיסקים 052-3476706
- גמ"ח לימוד לעילוי נשמת 052-3635951
- גמ"ח תפילין 054-7280433
- מוהל מוסמך ירא שמים 052-6713201
- שידוכים לשם שמים 02-5810010
- מוקד הישועות 1-800-255-522
- אתר השבת הישראלי www.shabes.net

כל הרוצה להצטרף להאדרת התורה לזיכוי הרבים ולהפצת האור של רבינו ע"י הפצת הגליון בכל רחבי הארץ ואף בעולם נשמח לארח כל אחד ואחת במערכת ההפצה אנא פנו אלינו בהקדם האפשרי תבורכו מפי עליון!

שיבתינו בנס ציונה מקבלת בכל עת בחורים, חיילים, בוגרי צבא המעוניינים ללמוד ולהתקדם בעבודת ה' מתוך שמחה ודיבוק חברים לפרטים: 052-6713201 או 052-7694555